

VII. ULUSAL TESİSAT MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ (23 -26 Kasım 2005- İZMİR)

VII. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Fuarı, kurumsallaşarak 12. yılını dolduran ve gelenekselleşen özelliğiyle, 23-26 Kasım 2005 tarihleri arasında Makina Mühendisleri Odası adına İzmir Şubesi yürütücülüğünde İzmir’de düzenlenmiştir. Kongre ile birlikte düzenlenen sergi bu yıl fuar konseptinde İZFAŞ A.Ş. tarafından düzenlenmiştir. Etkinlik, Kültürpark Uluslararası İzmir Fuar alanında bulunan 5 salonda ve 2 no’lu fuar holünde gerçekleştirilmiştir. Kongre 35 kurum ve kuruluş tarafından desteklenmiş, kongre boyunca iki ayrı salonda ve toplam 16 oturumda 40 adet bildiri sunulmuştur. Kongre süresince **2 panel, 1 konferans, 4 seminer, 3 kurs, 3 sabah toplantısı** ve **1 forum** gerçekleştirilmiş, kongre boyunca **2 teknik gezi** yapılmıştır. Kongre boyunca düzenlenen fuara, sektörde ürün ve hizmet üreten, temsilcilikleri ile birlikte **211** kuruluş katılmıştır. Kongreyi **1460’ı** kayıtlı delege olmak üzere, **3.000’i** aşkın mühendis, mimar, teknik eleman ile üniversite, meslek yüksek okulu ve meslek lisesi öğrencisi izlemiş, fuar da yaklaşık **15.000’i** aşkın kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

Oturumlarda, tesisat mühendisliği alanındaki bilimsel ve teknik gelişmeler ile AR-GE kapsamında sektörde yapılan çalışmaların tanıtıldığı, sektörel yenilik, bilgi ve deneyimlerin paylaşıldığı özgün bildiriler sunulmuştur.

Panellerde ise, ülke ve Odamız gündeminde önemli bir yer tutan, başta “**Yetkili/Yetkin/Uzman Teknik Eleman Kanunu ve Mesleki Tanınırlılık**” ve “**AB Müzakere Süreçlerinde Tesisat Mühendisliğinin Durumu**” konuları tüm ayrıntıları ile ilgili bakanlık, oda, dernek, üniversite ve sektör temsilcilerince tartışılmış, görüş ve öneriler paylaşılmıştır.

Ülkemizde ve özellikle Ege Bölgesi’nde zengin bir potansiyele sahip olan jeotermal enerji konusunda “**Jeotermal Enerji-2005**” başlıklı ve geniş kapsamlı bir seminer düzenlenmiş, üç gün süren seminer kapsamında 26 bildiri sunulmuştur. Bu çalışmalar sonucunda oluşturulan ve dört yüz sayfayı aşan Seminer Kitabı yayın dünyasına kazandırılmış, düzenlenen seminere **90** meslektaşımız katılmıştır.

Kongremizde bölgemize yeni gelen doğal gaz ile ilgili “**Sanayide ve Konutlarda Doğal Gaz Kullanımı: Tasarım ve Uygulamaları**” semineri iki kez düzenlenmiş ve 13 bildiri sunulmuş, 2 teknik gezi düzenlenmiştir. Bu çalışmalar sonucunda oluşturulan Seminer Kitabı yayın dünyasına kazandırılmış, düzenlenen seminerlere **115** meslektaşımız katılmıştır.

Kongremizde, ayrıca “**Isıtma ve Soğutma Sistemlerinde Bireysel ve Merkezi Sistemlerin Analizi** ve “**Mekanik Tesisatlarda Deprem Güvenliği**” 2 farklı konuda daha seminerler düzenlenmiştir. Düzenlenen iki seminere toplam **222** meslektaşımız katılmıştır.

Seminerlerin yanı sıra Kongremizde 3 farklı konuda kurslar gerçekleştirilmiştir. “**Temel ve Uygulamalı Psikrometri**”, “**Temiz Oda**” ve “**Sanayide Buhar Tesisatı**” başlıklarında düzenlenen bu kurslar meslektaşlarımız tarafından yoğun ilgi görmüş ve **77** üyemiz katılmıştır.

Ülkemizin Avrupa Birliği müzakere süreçlerini yaşadığı ve tesisat sektörünü ilgilendiren onlarca yasa, yönetmeliğin yayınlandığı bu süreçte “**AB Sürecinde Tesisat Mühendisliği İle İlgili Avrupa Birliği Standartları ve Türk Standartları**” konulu bir konferans düzenlenmiştir.

Kongrede ayrıca “**Mesleki Yetkinlik, Mesleki Tanınırlılık**”, “**Tesisat Alanında Ara Teknik Eleman Yetiştirilmesi ve MİEM Kursları**”, “**MMO’nun Tesisat Alanındaki Yayın Çalışmalarının Değerlendirilmesi**” konulu Düzenleme, Yürütme, Danışmanlar Kurulu Üyelerinin Panel Yöneticilerinin, Oturum Başkanlarının katılımıyla sabah toplantıları düzenlenmiştir.

Kongre sonucunda aşağıdaki konuların kamuoyuna duyurulması karar altına alınmıştır.

- Bugün tamamlanan Kongremizde, daha önceki kongrelerde de defalarca dile getirilen ve 17 Ekim 2005 tarihinde İzmir’de meydana gelen deprem dizini sonuçlarından da bir kez daha görüldüğü üzere, 4708 Sayılı Yapı Denetim Kanunu’nun sağlıklı, güvenli, yapı üretimine ilişkin sorunları çözemediği bir kez daha ortaya çıkmıştır.
- Bilim ve tekniğin gereklerine uygun, TMMOB’ne bağlı ilgili meslek odalarının görüşleri alınarak hazırlanacak yeni bir **Yapı Denetim Kanunu** ivedilikle TBMM gündemine taşınmalıdır.
- Yapı Denetim Kanunu’nun temelini oluşturacak ve Kongremiz panel oturumunda ele alınan ve tüm hazırlıkları TMMOB tarafından tamamlanmış olan **Yetkili / Yetkin Uzman Teknik Eleman Kanunu** da Yapı Denetim Kanunu’na paralel olarak TBMM gündemine taşınmalıdır.

- Depremlerde kayıpların % 80'e varan kısmı, taşıyıcı sistemlerin gördüğü zarara bağlı olarak tesisatlarda oluşan hasarlar sebebiyle meydana gelmektedir. Taşıyıcı sistemin yıkıcı nitelikte hasar görmemesi durumunda yangın koruma sistemi, havalandırma sistemleri, duman tahliye fanı, acil durum jeneratörü vb. birçok tesisat donanımının, deprem sonrası kesinlikle çalışır durumda olması gerekir. Ayrıca mekanik tesisatın ve ekipmanlarının bu durumda çevreye hasar vermemesi ve tehlike yaratmaması gerekir. Aksi takdirde can ve mal kaybının önüne geçilmesi olanaksızdır.
- Uluslararası standartlar uyarınca ülkemizde tüm tesisatlarda sismik koruma yapılması bir lüks değil, olmazsa olmaz bir koşuldur . Bu standartlara göre inşa edilecek binaların bulunduğu bölge, arazi şartları, bina yüksekliği ve tesisatların konumu, binanın ve ekipmanların önem faktörü vb. birçok bilgiye göre belirlenen deprem yüklerine göre tesisatların korunması yapılmalıdır. Ülkemizde de artık tüm binaların bu bilinçle inşa edilmesi gerekliliği vurgulanmıştır.
- Ülkemizde hastanelerde başta ameliyathaneler olmak üzere diğer ünitelerde hijyene ilişkin uygulamalarda “**can alıcı**” sorunların yaşandığı bilinmektedir.
- Standartlara uygun hijyenik klima ve havalandırmanın olmadığı yerde hijyenik ortam oluşturulamaz.
- Tam bir uzmanlık alanı oluşturan temiz oda, hijyenik klima ve havalandırma sistemi tasarım ve uygulamalarına ilişkin uluslararası standartların ulusal standartlara dönüştürülüp ivedilikle ülkemiz genelinde uygulamaya geçirilmesi ve denetimin sürekli gerçekleştirilmesi gerekmektedir.
- Bu konuda Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve TSE'nin zaman geçirmeden koordinasyon içinde, üniversitemizin ve meslek odalarının, ilgili sektör derneklerinin katkı ve katılımıyla ulusal standart ve yönetmeliklerin hazırlığını tamamlaması gerektiği vurgulanmıştır.
- AB ülkelerinde 1990'lı yılların başından bugüne kadar yapılan çok yönlü çalışmalar sonucunda yapılar için ortalama 200 kWh/m²yıl olan enerji gereksinimi 100 kWh/m²yıl seviyelerine indirilebilmiştir.
- “**En ucuz enerjinin tasarruf edilen enerji olduğu**” bilinciyle sanayi tesisleri başta olmak üzere konutlarda ısıtma, aydınlatma, sıcak su eldesi ve yemek pişirme dahil olmak üzere enerjinin verimli kullanımına ilişkin “Enerji Verimliliği Kanun Tasarısı”nın çok yönlü ve kapsayıcı olarak meslek odalarına, üniversitelere uygulama süreçlerinde aktif rol vererek ivedilikle TBMM gündemine taşınıp yasalaştırılması gerekmektedir.
- 1997 yılında İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (İDÇS) çerçevesinde Kyoto Protokolü, imza sahibi ülkelere sera gazı salınımlarını kademeli olarak azaltma yükümlülüğünü getirmiştir. **Bunun sağlanması için yenilenebilir enerji kaynaklarının öncelikli olarak geliştirilmesi gerekli görülmektedir.**
- AB Komisyonu “**Yenilenebilir Enerji Kaynakları Beyaz Bildirisi**”ni ve 2001/77/EC sayılı direktifini yayınlamış ve sonuç olarak 2020 yılına kadar genel enerji tüketimi içinde yenilenebilir enerji payının %12'ye ulaşmasını hedeflemiştir.
- Söz konusu **İDÇS'ye ülkemizin katılımı 21 Ekim 2003** tarihinde gerçekleştirilmiştir.
- AB müzakere sürecinde sunulan ulusal programın 14. bölümünde “**enerji alanlarındaki öncelikler listesinde yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanan enerji üretiminin artırılması kısa vadeli öncelikler**” arasında yer almaktadır.
- Ülkemizi de bağlayan mevcut uluslararası anlaşmalara ve ülkemizin yenilenebilir enerji kaynakları açısından son derece zengin potansiyele sahip olmasına rağmen yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanım oranı oldukça düşüktür.
- Yerli ve yenilenebilir kaynaklarımızın (jeotermal, güneş, rüzgar vb.) etkin ve yaygın kullanımının artırılması amacıyla 10.05.2005 tarihinde kabul edilen 5346 sayılı kanun (Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Üretimi Amaçlı Kullanımı Kanunu) ile atılan adımın daha da geliştirilerek ve yönetmeliklerinin bu anlayış ve hedefler doğrultusunda hazırlanması ve uygulanması gerektiği vurgulanmıştır.
- Ülkemizde toplam iş gücünün yaklaşık üçte birinin tarım sektöründe yer aldığı ve bu sektörde maliyete etki eden girdilerden en önemlilerinden birinin de enerji olduğu göz önüne alınarak, zengin potansiyele sahip ve çoğunluğu kırsal kesimde bulunan düşük sıcaklıklı jeotermal kaynakların sera ısıtılmasında, tarımsal ürünlerin kurutulmasında ve

kanatlı hayvan ve balık üretiminde etkin ve yaygın kullanımını teşvik edici uygulamalara yer verilmesi ayrıca işaret edilmiştir.

- Tüm bu önermeleri kapsayacak ve jeotermal sahalarımızı korumayı ve geliştirmeyi sağlayacak şekilde 1998 yılından buyana gündemde olan “**Jeotermal Enerji ve Mineralli Sular Kanun Tasarısının**”da katılımcı ve şeffaf bir anlayışla kamu yararı esas alınarak hazırlanması ve yasalaşması talep edilmiştir.
- Binaların Yangından Korunması hakkında yönetmeliğin geçici 1. maddesinde belirtilen can ve mal güvenliği açısından yüksek risk grubunda yer alan kamuoyuna açık binalarda (kafeterya, restoran, okul, hastane, otel, çarşı, tiyatro, sinema, iş yerleri vb.) yangına karşı önlemlerin alınması ve denetimine yönelik belirtilen üç yıllık süre 26 Temmuz 2005 tarihinde dolmuştur.
- Ancak daha önceki kongrelerimizde de vurgulamamıza ve sürenin dolmuş olmasına rağmen bugüne dek merkezi ve yerel yönetimler tarafından etkin ve yaygın uygulama gerçekleştirilmemiştir.
- Yönetmelikte yer alan önlemlerin ve denetimlerin ancak yangın güvenliği konusunda uzman makina, elektrik mühendisleri ve mimarları içinde bulunduran heyetler tarafından yapılabileceği belirtilmiştir.
- Odalarımızın, üniversitelerimizin ve sektör derneklerinin bu alanda yapılacak olan eğitim ve denetim çalışmalarına destek verme çağrıları da yıllardır yanıtız bırakılmaktadır.
- Kongrede, yönetmeliğin AB mevzuatına uygun olarak gözden geçirilmesi, merkezi ve yerel yönetimlerin yangın güvenliğinin sağlanması için uygulama yönünde çalışmalar gerçekleştirmeleri konusunda duyarlı olmalarına ilişkin çağrı bir kez daha yinelenmiştir.
- Doğal gaz sektöründe dağıtım/iletim ve tesisat uygulamalarında polietilen ve çelik boru kaynakçılığı, doğal gaz tesisatı konularında gereksinim duyulan ara teknik eleman kurslarının Makina Mühendisleri Odası öncülüğünde Çıraklık Eğitim Merkezlerinin alt yapı olanakları da gözetilerek Milli Eğitim Bakanlığı İl Müdürlükleri ile birlikte işbirliği içerisinde gerçekleştirilmesinin önemi vurgulanmıştır. Endüstriyel tesislerde doğal gaz dönüşümlerine ilişkin meslektaşlarımızın ve ara teknik elemanlara yönelik meslek içi eğitimlere ağırlık verilmelidir.
- Kentsel doğal gaz dağıtım uygulamalarında her kent için ayrı şartname yerine ülke genelinde geçerli olacak dağıtım şebekesi, servis hatları ve iç tesisat yapım şartnamelerinin, Odamız görüş ve önerilerine yer verilerek EPDK tarafından yürürlüğe geçirilmesi sağlanmalıdır.
- 5015 Sayılı Petrol Piyasası Kanunu ve bağlı ikincil mevzuatta petrol dolum, depolama, dağıtım ve iletim hatlarına ilişkin standartlar belirlenerek yer verilmeli ve uygulanmalıdır. Sektöre yönelik eğitim ve denetim çalışmalarında Odamıza etkin rol verilmelidir.
- 5307 Sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Kanunu 2.03.2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ülkemizde yaygın olarak dökmegaz, tüpgaz, ve otogaz şekli ile kullanılan sıvılaştırılmış petrol gazlarının güvenli ve ekonomik olarak kullanıcılara sunumunu amaçlayan kanun ile LPG sektöründe görev yapan tüm personelin sürekli eğitimi ve belgelendirilmesi TMMOB’a bağlı meslek odası tarafından gerçekleştirilmesi hüküm altına alınmıştır. Eğitim ve belgelendirme yönetmeliğinin uzmanlık alanımız kapsamında meslek odamıza etkin ve aktif rol vererek EPDK tarafından ivedilikle yayınlanması talep edilmiştir.
- 9 Kasım 2005 tarihli AB ilerleme raporunda ülkemizde AR-GE çalışmalarına ayrılan payın GSYİH’nin % 0.8 oranında olduğu kayıt altına alınmıştır. Makina imalat sektörümüzde olduğu gibi tesisat sektöründe de ürün bazında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 30 seviyesindedir. Katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi ve ithalata bağımlılığı azaltmak amacıyla 2010 yılına kadar, Hükümet tarafından GSYİH’den AR-GE’ye ayrılan payın % 2 oranına ulaştırılacağı belirtilen gecikmiş iddialı hedefin yaşam bulması için şimdiden bütçeden gerekli payın ayrılması gerekmektedir.
- Odamız 1998 yılından bugüne Meslek İçi Eğitim Merkezi (MİEM) kanalı ile Mekanik Tesisat Mühendisliğine ilişkin Isı Yalıtımı, Sıhhi Tesisat, Soğutma Tesisatı, Kızgın Sulu, Kızgın Yağlı, Buharlı Isıtma Sistemleri, Klima Tesisatı, Havalandırma Tesisatı, Basınçlı Hava Tesisatı, Otomatik Kontrol Tesisatı, Yangın Tesisatı, LPG Tesisatı, Doğalgaz Tesisatı, Sanayi Tipi Çamaşırhane Tesisatı, Sanayi Tipi Mutfak Tesisatı, Havuz Tesisatı, Arıtma Tesisatı konularında eğitimler vermektedir. Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliği ile Mekanik Tesisat Uzmanlık Belgelendirme Yönetmeliği kapsamında

sürdürülen kurslar ülke genelinde 49 noktada gerçekleştirilmektedir. Odamızın Personel Belgelendirme Kuruluoluşu olması ve tüm bu çalışmalarını kurumsallaştırmaya yönelik çabalar desteklenmelidir.

- Odamızın bu çalışmaları gözetilerek tesisat mühendisliği özelinde olduğu gibi ve mühendislik genelinde mesleki ünvanların kullanılması, davranış kodlarının düzenlenmesi ve bu kodlara uyumun sağlanması, eğitim ve meslek içi eğitimin süre/içerik/kapsam/şekil/sertifika/akreditasyon esaslarının oluşturulması gibi yasal düzenlemeler yapılması gerekmektedir. Bu düzenlemelerde meslek odalarının yetki ve sorumluluğu AB düzeyine getirilmelidir.
- Odamızın tesisat alanındaki mevcut yayınlarının nitelik ve nicelik açısından daha da geliştirilmesi için sektörde faaliyet gösteren uygulamacıların ve akademisyelerin katkı ve katılımlarının önemi işaret edilmiş, mevcut kitapların 4 yıllık periyotlarda gözden geçirilerek geliştirilmesi, sektörde dil birliğinin sağlanması amacıyla **Tesisat Mühendisliği Teknik Terimler Sözlüğü**nün hazırlanması, meslektaşlarımıza ilişkin yayınların yanı sıra ara teknik elemanlara yönelik yayınlara da gereksinim olduğu ve bu konulardaki çalışmaların Odamız koordinasyonunda gerçekleştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.
- VII. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresinin niteliği ve niceliğiyle çağdaş, demokratik, sanayileşen, üreten bir Türkiye yaratılması sürecine katkıda bulunacağı inancıyla yukarıdaki istemlerimizin yaşama geçirilmesinin takipçisi olacağımızı ve aynı anlayış ile iki yıllık periyotlarda ulusal ve uluslararası katılımın daha da artırılarak VIII. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Fuarı'nın gerçekleştirilmesi gerektiğini bildiririz.